

4149 6.09.12. *Borusewicz*

Warszawa, dnia 5.08.2012 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

BM2K-070-458/35222/12/14K

P. R. Rojek
7622 10.08.2012
[Signature]

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Panią senator Janinę Sagatowską w sprawie lokalizacji elektrowni wiatrowych w bliskiej odległości od zabudowań mieszkalnych przekazanej pismem Pani Marii Pańczyk - Pozdziej Wicemarszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 sierpnia br. (znak: BPS/043-17-671/12), w załączeniu przedstawiam stosowne wyjaśnienia, przygotowane we współpracy z Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz jednostkami podległymi i nadzorowanymi.

Z wyrazami szacunku
Zuzanna Jędrzejewska
PODSEKRETARZ STANU
[Signature]

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

**Odpowiedź na oświadczenie złożone przez Panią senator Janinę Sagatowską
w sprawie lokalizacji elektrowni wiatrowych w bliskiej odległości od zabudowań
mieszkalnych przekazane pismem Pani Marii Pańczyk - Pozdziej Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 sierpnia br. (znak: BPS/043-17-671/12),**

Zagadnienia związane z wpływem turbin wiatrowych na warunki życia ludzi mieszkających w otoczeniu siłowni wiatrowych oraz na całość środowiska są analizowane na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. Nr 213, poz. 1397), (zwanego dalej: „*Rozporządzeniem*”), instalacje planowane na lądzie wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii, o mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW lub instalacje planowane w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii, wymagają zawsze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 *Rozporządzenia* w przypadku instalacji wykorzystujących siłę wiatru do produkcji energii, o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m, których moc jest mniejsza niż 100 MW, oraz wszystkich zlokalizowanych na obszarach objętych niektórymi formami ochrony przyrody (parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.), obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może zostać nałożony. W myśl art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), (zwaną dalej „*ustawą OOS*”), przed realizacją przedsięwzięć wymienionych w *Rozporządzeniu* konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w określonych przypadkach również przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

Ocena oddziaływania na środowisko wiąże się z przeprowadzeniem postępowania administracyjnego, które obejmuje w szczególności weryfikację raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych *ustawą OOS* opinii i uzgodnień oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. W ramach ww. oceny, w myśl art. 62 ust. 1 *ustawy OOS*, określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne,

zabytki, wzajemne oddziaływanie między ww. elementami, możliwość oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wymagany zakres monitorowania.

Kluczowym materiałem dowodowym w przeprowadzanej ocenie jest przygotowywany przez inwestora raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. W dokumencie tym powinny znaleźć się informacje dotyczące zagrożeń dla środowiska oraz ludzi, jakie wiązać się mogą z realizacją, eksploatacją; użytkowaniem i likwidacją inwestycji.

Kolejnym elementem oceny oddziaływania na środowisko, który polega na kontroli merytorycznej zawartości dokumentacji i służy weryfikacji zaproponowanych przez inwestora warunków realizacji przedsięwzięcia, jest uzgodnienie z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz zasięgnięcie opinii organu inspekcji sanitarnej. Pierwszy z organów uzgadnia środowiskowe uwarunkowania planowanej inwestycji, uwzględniając aspekty przyrodnicze, w tym także krajobrazowe. Sprawdza, czy badania dotyczące w szczególności awifauny i chiropterofauny zostały wykonane w sposób właściwy, w odpowiedniej ilości i poprawną metodyką. Weryfikuje również, czy planowane elektrownie wiatrowe mogą być zlokalizowane w proponowanym przez inwestora miejscu i czy nie zagrażają obszarom objętym ochroną, w tym również parkom narodowym. W szczególności należy mieć na względzie, iż wystąpienie i brak możliwości wyeliminowania znaczącego negatywnego oddziaływania na przedmioty i cele ochrony obszarów Natura 2000 lub na integralność i spójność całej sieci powoduje odmowę zgody na realizację przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustala warunki, których realizacja zapobiega wystąpieniu negatywnego oddziaływania na środowisko i zamieszkujące je organizmy. W przypadku braku możliwości odpowiedniej minimalizacji lub wyeliminowania powyższego znaczącego oddziaływania, odmawia uzgodnienia realizacji inwestycji.

Natomiast inspektor sanitarny wydaje opinię określającą wymagania higieniczne i zdrowotne, jakie powinny zostać zapewnione przy realizacji przedsięwzięcia.

Podczas oceny oddziaływania na środowisko weryfikuje się także wpływ na lokalną społeczność i środowisko wszystkich generowanych przez farmy wiatrowe oddziaływań, w tym hałasu, infradźwięków czy efektu migotania cieni. Wnioski z powyższych czynności powinny znaleźć się w dokumentacji dla rozpatrywanej inwestycji i w warunkach nałożonych decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku, gdy przeprowadzana jest ocena oddziaływania na środowisko, będzie także związane z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa. Organ właściwy do wydania ww. decyzji zobowiązany jest do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwościach, sposobie i miejscu składania uwagi wniosków do raportu o oddziaływaniu na środowisko, wskazując 21-dniowy termin ich składania. Zgodnie bowiem z art. 29 oraz art. 80 *ustawy OOS* każdy ma prawo do składania uwag i wniosków w ramach udziału społeczeństwa w postępowaniu, a organ administracji właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zobowiązany je rozpatrzyć przed wydaniem decyzji. W związku z powyższym, w ramach przeprowadzanych konsultacji ze społeczeństwem, wszyscy chętni mogą zapoznać się z zebraną w sprawie całością dokumentacji i przeprowadzonymi badaniami, obliczeniami oraz wpływającymi z nich wnioskami odnośnie oddziaływań generowanych przez projektowane turbiny wiatrowe. Jednocześnie możliwe jest wówczas wniesienie wszelkich uwag w związku z projektowanym przedsięwzięciem. Organ administracji wydający ww. decyzję zobowiązany jest do rozpatrzenia oraz ustosunkowania się do każdej ze zgłoszonych uwag w swoim rozstrzygnięciu.

Odnosząc się do pytania dotyczącego zamierzeń inwestycyjnych w zakresie lokalizacji i budowy farm wiatrowych w Polsce, a w szczególności na Podkarpaciu, uprzejmie informuje, iż przed regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska w całej Polsce w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 30 czerwca 2012 r. toczyły się postępowania w zakresie wydawania opinii, uzgodnień lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla 2120 farm wiatrowych lub pojedynczych turbin wiatrowych, z czego 85 przedsięwzięć dotyczy województwa podkarpackiego.

Z informacji otrzymanych od Ministerstwa Gospodarki wynika, iż moc zainstalowana w energetyce wiatrowej, poparta koncesjami wydanymi przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, kształtowała się następująco:

	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.*
Cała Polska	724,6 MW w 301 instalacjach	1180,3 MW w 413 instalacjach	1616,4 MW w 526 instalacjach	2188,9 MW w 619 instalacjach
Województwo Podkarpackie	26,6 MW w 13 instalacjach	26,8 MW w 14 instalacjach	52,4 MW w 18 instalacjach	53,9 MW w 20 instalacjach

* – wg. stanu na dzień 30 czerwca 2012 r.

Odnosząc się do kwestii wyników badań wpływu elektrowni wiatrowych na środowisko naturalne, uprzejmie informuję, iż minimalizacja generowanych przez farmy wiatrowe ewentualnych uciążliwości dla lokalnych społeczności, położonych w pobliżu wnioskowanych farm oraz zabezpieczenie środowiska przed ich ewentualnym negatywnym wpływem odbywa się poprzez spełnienie przez inwestora wszelkich wymogów wskazanych w szeregu ustaw i aktach wykonawczych dotyczących tego rodzaju działalności, przy jednoczesnym wykorzystaniu najlepszych dostępnych rozwiązań technicznych i technologicznych. Stopień uciążliwości oraz poziom i rodzaje zagrożeń wynikające z realizacji przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego powinny zostać zidentyfikowane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i zweryfikowane podczas oceny oddziaływania na środowisko. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie materiału dowodowego winien w ww. decyzji zawrzeć warunki, których spełnienie zagwarantuje, iż realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje jego znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Natomiast w przypadku braku możliwości wyeliminowania ww. oddziaływania następuje odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia.

Zaniechanie analizy środowiskowej lub nieuwzględnienie jej wyników w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może powodować w konsekwencji uciążliwości dla okolicznych mieszkańców lub nieodwracalne straty w środowisku przyrodniczym.

W celu poszerzenia wiedzy na temat oddziaływania farm wiatrowych, wskazuję na publikację M. Stryckiego, K. Mielniczuka „Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych”, objętą patronatem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Jest ona dostępna w wersji elektronicznej pod adresem internetowym: http://www.gdos.gov.pl/files/OOS_zal/Wytyczne-w-zakresie-prognozowania-oddziaływan-na-srodowisko-farm-wiatrowych.pdf.

Powyższa publikacja zawiera dane odnoszące się do m.in. badań dotyczących wpływu elektrowni wiatrowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko. Przedstawia oddziaływanie energetyki wiatrowej na środowisko akustyczne, mówi o wpływie infradźwięków, pola elektromagnetycznego itp. Zadaniem wytycznych jest także poprawienie jakości dokumentacji środowiskowej oraz wskazanie jak należy prowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko przy przedsięwzięciach z zakresu energetyki wiatrowej, na co trzeba zwrócić szczególną uwagę i jak można badać wpływ elektrowni wiatrowych na poszczególne komponenty środowiska oraz na mieszkające w sąsiedztwie osoby. Przedmiotowa publikacja zostanie niebawem uzupełniona o wytyczne dotyczące

oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki i nietoperze, jako te z elementów środowiska przyrodniczego, które są najbardziej zagrożone nieprzemysłaną realizacją projektów farm wiatrowych.

Ponadto, organami właściwymi do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla farm wiatrowych są wójt, burmistrz, prezydent miasta lub w przypadku inwestycji realizowanych na obszarach morskich oraz na terenach zamkniętych, regionalny dyrektor ochrony środowiska. Właściwy organ, jeśli uzna to za uzasadnione, może w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nałożyć na inwestora obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej, określić jej zakres i termin przedstawienia. W analizie porealizacyjnej, o której mowa w art. 83 ust. 1 *ustawy OOS*, dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych, z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia. Wynikami przeprowadzonych analiz lub monitoringu dysponują zatem organy, które w wydawanych decyzjach środowiskowych zobowiązały inwestora do ich wykonania.

Odnosząc się do pytania Pani senator w sprawie prowadzonych prac legislacyjnych mających uniemożliwić lokalizację elektrowni wiatrowych w bliskim sąsiedztwie zabudowań mieszkalnych, uprzejmie, iż lokalizacja elektrowni wiatrowych następuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 późn. zm.), zwana dalej jako: *ustawa*, czynności z tego zakresu stanowią zadanie własne gminy.

Przepis art. 10 ust. 2a *ustawy* wprowadził wymóg wskazania w studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego gminy obszarów, na których przewidywane jest rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Podstawowym dokumentem, za pomocą którego gmina kształtuje porządek przestrzenny na swoim terenie jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 4 *ustawy* ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zaś dopiero w przypadku braku tego planu określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Gmina sporządzając plan miejscowy związana jest ustaleniami studium, także

w zakresie stref, o których mowa w przepisie art. 10 ust. 2a *ustawy*. Ponadto plan może w sposób szczegółowy określać wymogi dotyczące elektrowni wiatrowych, takie jak np. odległość od zabudowy mieszkalnej lub maksymalna dopuszczalna wysokość masztu.

Zarówno studium jak i plany miejscowe przyjmowane są w toku procedury legislacyjnej opisanej w przepisach *ustawy* (odpowiednio przepis art. 11 i 17), która zapewnia szeroki udział mieszkańców w konsultowaniu treści tych dokumentów.

W sytuacji, gdy na danym obszarze nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, elektrownie wiatrowe lokalizowane są w drodze wydania decyzji o warunkach zabudowy. Decyzja ta ma charakter związany co oznacza, że w razie spełnienia przez wnioskodawcę warunków wymienionych w przepisie art. 61 *ustawy* organ zobowiązany jest wydać rozstrzygnięcie zgodne z wnioskiem. Decyzja o warunkach zabudowy nie musi być zgodna z zapisami studium, co oznacza, że lokalizacja elektrowni wiatrowej w tym trybie możliwa jest także poza obszarami, o których mowa w przepisie art. 10 ust. 2a *ustawy*. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych, nie jest możliwe wykluczenie w studium możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (wyrok NSA w sprawie II OSK 1004/11 z dnia 10 sierpnia 2011 r., w: *LEX* 988193).

Zarówno uchwalenie studium uwarunkowań i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy jak i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymaga, zgodnie z przepisem art. 46 *ustawy OOS* przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dotyczącej projektów tych dokumentów.

Ponadto, uprzejmie informuję, iż do Ministerstwa Środowiska wpływają postulaty w sprawie ustanowienia regulacji odległości turbin wiatrowych od siedzib ludzkich oraz obszarów chronionych i cennych krajobrazowo. Wszystkie zgłaszane postulaty na obecnym etapie prac są rozpatrywane i analizowane.

z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ/STANU
Beata Jacewska